

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 Drammen

Oslo, 19.10.2021

Deres ref.:
5.10.2021

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/9423

Saksbehandler:
Hanna Otterholt
Bertinussen

Svar på søknad om endring av tillatelse - mudring ved Brakerøya

Vi viser til tillatelse til Drammen kommune til mudring ved Brakerøya datert 28. september 2021 og e-poster fra Multiconsult datert 1. og 5. oktober 2021 med informasjon om endringer i tiltaket. Dette medfører at Drammen kommune søker om en endring av tillatelsen som er gitt.

1. Vedtak

Miljødirektoratet gir tillatelse til omsøkt endring av størrelse for tiltaket, og endrer tillatelsen til Drammen kommune til mudring i bukt ved Brakerøya i Drammen og Lier kommune. Den oppdaterte tillatelsen med vilkår ligger vedlagt.

Endringene i tillatelsen gjelder fra 19. oktober 2021. Endringene er som følger:

Punkt 1 mudret volum er økt til 1000 m³ og areal er økt til 800 m².

Vi tillater ikke gjenbruk av forurensede muddermasser, og avslår derfor søknad om gjenbruk av forurensede muddermasser.

Punkt 4.2 er endret ved at følgende avsnitt er lagt til:

Sedimenter som har konsentrasjoner av tungmetaller og organiske miljøgifter i henhold til Miljødirektoratets veileder for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608) som faller inn i tilstandsklasse III eller høyere tillates ikke gjenbrukt men må leveres til godkjent deponi med tillatelse etter forurensningsloven.

Endringene i tillatelsen er vurdert etter forurensningsloven § 11 jf. § 11 femte ledd. Drammen kommune skal betale et gebyr for Miljødirektoratets saksbehandling. Gebyret fastsettes til kr 10 100. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

2. Kort om bakgrunnen for saken

Drammen kommune har fått tillatelse til mudring i sjø ved Brakerøya. Etter at søknaden ble gitt har Multiconsult på vegne av Drammen kommune søkt om endringer. I søknaden ble det oppgitt at mudringsvolumet var $450 \text{ m}^3 \pm 100 \text{ m}^3$. Søknaden ble sendt før mudringsarbeidet var planlagt i detalj. Volumestimatet ble derfor utarbeidet før det var klart hvordan mudringen ville bli gjennomført. Videre var bunntopografien noe usikker. Det viser seg nå at volumberegningen ikke tok høyde for at mudringsdybden ville være større enn forutsatt på den første delen av mudringsstrekningen, inne i bukta. Usikkerheten i volumestimatet var derfor høyere enn angitt i søknaden. Dette medfører en økning av mudret masse til 1000 m^3 over et areal på ca. 800 m^2 .

I tillegg er det en endring i metode for gjennomføring av mudringen, enn hva som var beskrevet i søknaden. Entreprenøren ønsker å gjenbruke mer av mudringsmassene enn bare topplaget. Dette gjøres ved at topplaget skaves av og legges på høyre side av grøften sett fra sjøsiden, mens øvrige mudringsmasser legges på venstre side av grøften. Etter legging av ledningene vil de så tilbakefylle med mudringsmasser fra venstre side, før topplaget reetableres med massene lagt på høyre side av grøften. Til slutt vil overskuddsmasser bli levert til avfallsanlegg eller deponi. Søker mener at det bare vil være gunstig for naturmiljøet at bunnsstrat og -forhold reetableres mest mulig slik de var, og at det derfor vil være gunstig å gjenbruke mest mulig av mudringsmassene under det ca. 5 cm tykke topplaget som uansett skal legges tilbake som angitt i tillatelsen.

Massene forutsettes å være forurenset inntil det eventuelt dokumenteres med prøvetaking og analyser at de er rene. Forurensningsnivå er beskrevet i opprinnelig søknad, og viser at forurensningsnivået i B6 er klassifisert som tilstandsklasse III for sediment i dypere masser ($> 10 \text{ cm}$) og tilstandsklasse V i overflateprøven, begge for innhold av TBT. I punktene i bukta (B1-B4) er det påvist tilstandsklasse IV for innhold av antracen (B1) og TBT (B2), begge i dypere masser ($>10 \text{ cm}$), mens det er påvist tilstandsklasse III for innhold av PCB, enkelte PAH-forbindelser og TBT i overflateprøvene (0-10 cm). I B7 er det kun påvist tilstandsklasse II i begge prøver. Overflateprøven (0-10 cm) ute på dypt vann (B5) har forurensningsnivå i tilstandsklasse IV for innhold av TBT. Det er av praktiske årsaker ikke tatt prøver helt ned til nødvendig mudringsdybde.

Forutsetningene for øvrig er uendret. Lengden på mudringsgrøfta er fortsatt ca. 200 m. Det er kun totalt mudringsvolum og -areal som øker, særlig inne i bukta og dermed innenfor påvist naturtype av nasjonal verdi. Mudringen vil fortsatt kun berøre det sørøstre hjørnet av tildekkingslaget etablert av Bane NOR Eiendom i 2017, og dette vil bli reetablert som beskrevet i søknaden.

3. Forhåndsvarsel

Vi vurderer at tiltaket som helhet ble tilstrekkelig varslet ved første gangs behandling av søknaden. Vi har derfor ikke sett behov for å forhåndsvarsle denne saken, jf. forurensningsforskriften § 36-9 første ledd bokstav c.

4. Miljødirektoratets vurderinger

Endringen vil medføre en endring i mengde masse som skal mudres og areal som blir berørt av mudringen. I tillegg beskrives det nå en annen metodikk en ved første gangs søknad ved at mudrede masser legges tilbake i grøfta. Vi oppfatter dette som en søknad om endring av vilkårene i tillatelsen for å kunne gjenbruke forurensede muddermasser i tiltaksområdet.

Endringene vurderes etter forurensningsloven § 11. Det skal da "legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre", jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Endringen av mengde mudret masse og areal medfører at tiltaket øker fra hva vi anser som et lite tiltak til et mellomstort tiltak i henhold til Miljødirektoratets veileder for håndtering av sediment (M-350). Tiltaket ligger imidlertid i det nedre sjiktet av hva som anses som et mellomstort tiltak, og det er gjennomført sedimentundersøkelser og naturkartlegging i tråd med anbefalingene til et mellomstort mudringstiltak.

Tiltakshaver ønsker å gjenbruke muddermasser ved at mudrede masser skal legges tilbake i grøfta. De viser til at det er en fordel for naturmiljøet å legge tilbake samme substrat. Miljøgiftene PAH, PCB og TBT er påvist i massene.

Miljødirektoratet har en restriktiv praksis for å tillate gjenbruk av forurensede masser. Når det uansett gjennomføres tiltak i forurenset sjøbunn vurderer vi derfor at vi ikke kan gi tillatelse til gjenbruk, og at forurensede sedimenter som faller inn i tilstandsklasse III (M-608) og over ikke kan gjenbrukes men må leveres til godkjent deponi. Vi presiserer imidlertid at vi gjennom den eksisterende tillatelsen allerede har tillatt at noe forurensning gjenbrukes ved at det øverste topplaget legges tilbake. Dette er av hensyn til naturmiljøet i sjøbunnen, og for å sikre reetablering av undervannseng i områdene der det gjøres tiltak. Vi vurderer at fjerning av miljøgifter i de øvrige muddermasser overstiger fordelene ved å eventuelt beholde masser og substratet lenger ned i massene.

Etter vår vurdering vil de fastsatte vilkårene i tillatelsen være tilstrekkelig, og vi vurderer ikke at endringen i mengde masser vil medføre en vesentlig større fare for forurensning enn det som det allerede er tatt høyde for gjennom den gitte tillatelsen.

For vurdering av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 7-12 viser vi til vårt brev datert 27. september 2021. Endringen medfører at et noe større areal av undervannsenga vil bli berørt enn ved første gang tillatelsen ble gitt. Vår vurdering er fremdeles at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet i området ikke vil vesentlig forringes, og at tiltakets hensikt gjør at vi kan akseptere den ulempen tiltaket utgjør for naturmiljøet i denne saken.

Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene sammenholdt med fordeler og ulemper omsøkt endring for øvrig vil medføre, gir vi derfor tillatelse til endring av størrelsen på tiltaket, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd. Vi avslår søknad om å gjenbruke forurensede masser.

5. Klagerett

Vedtaket om endret tillatelse, inkludert gebyrsatsen, kan påklages til Klima- og miljødepartementet av Drammen kommune og andre med rettslig klageinteresse. En eventuell klage bør begrunnes, og hvilke endringer som ønskes skal fremgå. I tillegg bør andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Miljødirektoratet.

En klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Miljødirektoratet eller Klima- og miljødepartementet kan beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kari Holden
seksjonsleder

Hanna Otterholt Bertinussen
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Multiconsult AS
Sykehusbygg
Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vedlegg

1 Mudring ved Brakerøya - endret tillatelse

DRAMMEN KOMMUNE
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Oslo, 27.09.2021

Deres ref.:
11.5.2021

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/9423

Saksbehandler:
Hanna Otterholt
Bertinussen

Svar på søknad om mudring- sjøledning sykehus Brakerøya

Miljødirektoratet gir tillatelse til Drammen kommune til mudring i sjø, med hjemmel i forurensningsloven § 11, på gitte vilkår. Vi tar gebyr for behandling av tillatelsen. Tillatelsen er plassert i gebyrsats 6, som tilsvarer kr 33 800,-. Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet. Frist for å sende klage er tre uker etter mottatt brev.

Vi viser til søknad om tillatelse til mudring ved legging av ledninger på sjøbunnen - Brakerøya datert 11. mai 2021.

1 Vedtak

Miljødirektoratet gir Drammen kommune tillatelse etter forurensningsloven til mudring i sjø ved Brakerøya i Drammen og Lier kommuner, på nærmere fastsatte vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven §§ 11 og 16.

Drammen kommune skal betale gebyr for Miljødirektoratets saksbehandling, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Gebyret fastsettes til kr 33 800,-, jf. § 39-4 sats 6.

2 Frister

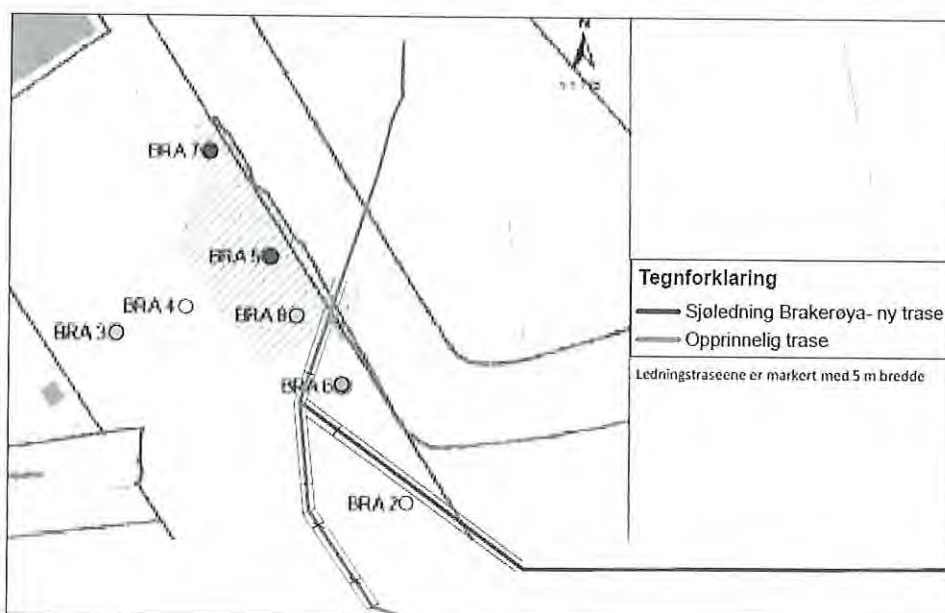
- Miljødirektoratet skal varsles før oppstart av mudringen.
- Det skal sendes inn sluttrapport fra arbeidene innen 3 måneder etter at anleggsarbeidene er avsluttet.

3 Søknadens innhold

Helse Sør-Øst bygger nytt sykehus på Brakerøya i Drammen og Lier kommune. Spillvann fra sykehuset skal pumpes i to sjøledninger fra Brakerøya til Solumstrand rensesanlegg. I tillegg skal det legges en vannledning langs samme trasé. Der ledningene skal føres inn til land ved hhv. Brakerøya og Solumstrand og vandybden er <3 m, vil ledningene bli lagt i mudret grøft. Denne søknaden gjelder søknad om tillatelse til mudring ved ilandføring ved Brakerøya. Området der mudringen skal gjennomføres ligger ved Bragernesløpets (Drammenselvas nordre løp) utløp i Drammensfjorden, og i bukta inn i nordlig retning fra utløpet av Bragernesløpet.

Tildekket forurenset sjøbunn

Området der det skal mudres ligger i ytterkant av et område hvor Bane NOR Eiendom etter pålegg fra Miljødirektoratet har gjennomført tiltak mot sedimentforurensning i bukta ved at sjøbunnen er tildekket med 30 cm sand. De nye sjøledningene vil legges gjennom det sør-østre hjørnet av tildekkingslaget (se figur 1). I den nærmeste prøvestasjonen ble det i 2015 kun påvist PAH-forurensning i tilstandsklasse IV ihht. Veileder 02:2018, men det ble i tiltaksplanen for tildekkingen likevel anbefalt at også dette området ble inkludert i tildekkingen.

Figur 1. Tidligere tildekket område og trasé til sjøledning som krever mudring.

Mudring for ledningsgrøften vil fjerne det som måtte være av forurensete sedimenter i denne delen av tiltaksområdet, i alle fall ned til ca. 2,5 m dybde i sedimentet. Etableringen av grøften vil derfor ifølge søknaden ikke medføre noen negative konsekvenser i forhold til tildekkings tiltaket som ble gjennomført i 2017. Tildekkingslaget av sand vil likevel bli reetablert over ledningene i denne delen av ledningstraseen.

Naturmiljø

Det er gjennomført feltundersøkelser av naturmiljøet i bukta i tre omganger:

- innsamling planteprøver med kasteriv fra tre steder i bukta i juni 2019
- undersøkelse av hele bukta ved bruk av kano og snorkling, samt innsamling av prøver for artsbestemmelse, 17. juli 2019
- ny undersøkelse av undervannsengene 13-14. april 2021

Ved befaringen av hele bunnområdet langs ledningstraseen i/utenfor bukta ved Brakerøya i april 2021, ble det hentet ut prøver fra 65 prøvepunkter. I 33 av prøvepunktene besto substratet av bløtbunn (gytje/leire/silt) og i 32 prøvepunkter av sand. I en «dyprenne» på østsiden av bukta virket en del av punktene påvirket av organisk forurensning i form av plantenedfall og grønske i sedimentet. I 45% av prøvepunktene vokste det undervannsvegetasjon og da stort sett som spredte forekomster. Det ble hovedsakelig påvist forekomster av nålesivaks, og det var mye grønnalgevekst og silt som overdekte nålesivaksvegetasjonen.

Første del av ledningstraseen ligger i den sterkt påvirkede dyprenna, som ligger rett utenfor naturtypen undervannseng av nasjonal verdi. De punktene som har registreringer av nålesivaksvegetasjon, ligger inne i denne tidligere registrerte naturtypen. Den registrerte naturtypen har en nasjonal verdi i linjeføringen der den går ut av bukta, men i prøvepunktene ble det ikke registrert noe annet enn nålesivaksvegetasjon. Basert på tidligere registreringer og gjennomført kartlegging i april 2021, kan verdien for naturmiljøet langs linjetraseen oppsummeres til «lokal verdi» som naturtypen «bløtbunnsområde» langs den første delen og delvis «undervannseng» av «nasjonal verdi» i den videre østre delen. Dyprenna hadde stort sett ikke naturtypekvalitet, og fremstår som en oppsamlingsplass for planterester, slam og organisk materiale, blant annet vasspest.

Det konkluderes i rapporten med at påvirkningen av planlagte ledningsarbeider ved Brakerøya anses for å være ubetydelig og konsekvensen deretter. 60 meter og 1% av en nasjonalt viktig undervannseng berøres. Berøringen av den nasjonalt viktige naturtypen i ytre deler av bukta vurderes i søknaden som antatt mindre inngripende da verdien her muligens er lavere enn lenger vest, og det er lett å restaurere bunnforholdene etter anlegg. Denne sandflaten virker svært bølgeeksponert og trolig blir den påvirket av isskuring slik at plantearter koloniserer hele tiden etter slike hendelser. Ved riktige avbøtende tiltak med sparing av topplag, optimalisering av bunnssubstrat og arrondering så vil elve-/sjøbunnen revegetere godt.

Forurensning

Resultatene fra analysene av miljøgifter i sedimentene er vurdert i henhold til gjeldende system for klassifisering av miljøkvalitet i vann, grenseverdiene gitt i Miljødirektoratets veileder M-608 og Klassifiseringsveileder 02:2018.

I prøvepunkt B6 er forurensningsnivået klassifisert som tilstandsklasse III i dypere masser (> 10 cm) og tilstandsklasse V i overflateprøven, begge for innhold av TBT. I punktene i bukta (B1-B4) er det påvist tilstandsklasse IV for innhold av antracen (B1) og TBT (B2), begge i dypere masser (>10 cm), mens det er påvist tilstandsklasse III for innhold av PCB, enkelte PAH-forbindelser og/eller

TBT i overflateprøvene (0-10 cm). I B7 er det kun påvist tilstandsklasse II i begge prøver. Overflateprøven (0-10 cm) ute på dypt vann (B5) har forurensningsnivå i tilstandsklasse IV for innhold av TBT. Det er av praktiske årsaker ikke tatt prøver helt ned til nødvendig mudringsdybde. Om analyseresultatene sammenlignes med normverdiene i kap. 2 i forurensningsforskriften, er det påvist TBT over normverdi i B2, B5 og B6.

4 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Det er i utgangspunktet Statsforvalteren som er forurensningsmyndighet i første instans for mudring. Miljødirektoratet har imidlertid valgt å trekke tilbake myndigheten for tiltak i sjø som skjer i forbindelse med byggingen av nytt sykehus, jf. vårt brev til tidligere Fylkesmannen i Buskerud, nå Statsforvalteren i Oslo og Viken, datert 19. desember 2018.

Når Miljødirektoratet vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Miljødirektoratets myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Miljødirektoratet treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021/2027, med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10. Et tiltak eller en aktivitet som vil føre til en forringelse av miljøtilstanden i en vannforekomst eller som vil vanskeliggjøre oppnåelsen av god tilstand, krever at vilkårene i § 12 er oppfylt.

5 Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet har konkludert med å gi tillatelse etter forurensningsloven til det omsøkte tiltaket, på nærmere fastsatte vilkår.

Miljødirektoratet anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet i området ikke vil forringes vesentlig. Sett i sammenheng med at tiltaket er et engangstiltak som gjennomføres for å kunne etablere nye avløpsledninger til sykehuset som bygges i Drammen har Miljødirektoratet konkludert med at tiltaket er akseptabelt sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene sammenholdt med fordeler og ulemper omsøkt endring for øvrig vil medføre, gir vi derfor tillatelse til tiltaket, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.